

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 424/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., N., zastúpeného advokátom JUDr. A. O., N., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 277/2008 (pôvodne vedenom Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. NM-12 Rob 213/2004), a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2012 doručená sťažnosť J. K., N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. A. O., N., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 277/2008 [pôvodne vedenom Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. NM-12 Rob 213/2004 (ďalej aj „namietané konanie“)].

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že predmetom namietaného konania je (bolo) rozhodovanie o žalobe sťažovateľa proti G. N. (ďalej len „odporca“), ktorou sa domáha peňažného plnenia s príslušenstvom z titulu kúpnej zmluvy.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Žalobca J. K. podal dňa 29. 10. 2004 prostredníctvom svojho právneho zástupcu voči žalovanému G. N., žalobu o zaplatenie sumy 592.749,60 Sk... Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vydal dňa 09. 11. 2005 Platobný rozkaz č. NM-12 Rob/213/2004-169. Proti hore uvedenému platobnému rozkazu bol dňa 07. 12. 2005 podaný zo strany žalovaného odpor. Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo dňa 10. 11. 2009, t. j. päť rokov po podaní žaloby o zaplatenie predmetnej sumy. Ďalšie pojednávanie Okresný súd vytyčil na 13. 01. 2010, ktoré bolo odročené na ďalší termín, a to až 06. 10. 2010, a teda o deväť mesiacov neskôr. V tejto právnej veci sa uskutočnili ďalšie pojednávania, a to 10. 11. 2010, 23. 11. 2010. Navrhovateľ adresoval na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom dňa 29. 09. 2011 Žiadosť o vytyčenie termínu pojednávania, v ktorej navrhovateľ upozornil na tú skutočnosť, že v predmetnej veci sa viac rokov nekonalo a nebolo v nej rozhodnuté. Navrhovateľ poukázal tiež na tú skutočnosť, že toto konanie v tej dobe trvalo už šesť rokov, a preto požiadal o vytyčenie pojednávania vo veci. Dňa 23. 11. 2011 sa konalo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený Rozsudok, ktorým súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 19.675,68 EUR spolu s príslušenstvom a tiež na náhradu trov konania navrhovateľovi... Dňa 26. 04. 2012 bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa doručené odvolanie odporcu. Konanie je na Krajskom súde v Trenčíne vedené pod č. k. 16 Cob/60/2012 a do dnešného dňa nebolo v tejto veci rozhodnuté. Dňa 30. 10. 2012 adresoval navrhovateľ Krajskému

súdu Trenčín urgenciu, kde ho požiadal o skoré rozhodnutie vo veci, avšak do dnešného dňa nebolo rozhodnuté.“

Sťažovateľ ďalej argumentuje, že „konanie Okresného súdu Trenčín a Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom považuje za zdĺhavé, neefektívne a nehospodárne. Má za to, že predmetná vec nie je natoľko zložitá, aby ju súd nemohol ukončiť v podstatne kratšej lehote. Sťažovateľ chce zdôrazniť tú skutočnosť, že toto konanie trvalo podľa jeho názoru neprimerane dlhú dobu...V tomto konaní sa jednalo o zaplatenie pomerne vysokej sumy spolu s jej príslušenstvom, a preto táto právna neistota mohla mať negatívny dopad na podnikateľskú činnosť sťažovateľa a mohla tiež v konečnom dôsledku znamenať i ukončenie celej podnikateľskej činnosti sťažovateľa.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Okresný súd Trenčín a Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb/277/2008 porušili základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ktoré právo je zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorými je Slovenská republika viazaná.

II. Sťažovateľovi priznáva finančné zadošťačenie v sume 10.000 EUR, ktoré je Okresný súd Nové mesto nad Váhom a Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Okresný súd Trenčín a Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sú povinní sťažovateľovi uhradiť trovy konania na účet právneho zástupcu, advokáta, č. ú... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí

na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 277/2008 a postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Rob 213/2004 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súvislosti s petitom sťažnosti ústavný súd poukazuje na to, že podľa príslušných ustanovení zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 1. januára 2008 prešiel výkon súdnictva v sťažovateľovej veci z Okresného súdu Trenčín (odovzdávajúci súd) na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (nadobúdajúci súd). Neoddeliteľnou súčasťou prechodu súdnictva v sťažovateľovej veci bolo aj prenesenie zodpovednosti za prietahy v konaní, a preto treba z tohto hľadiska posudzovať namietané konanie ako celok bez ohľadu na to, že vo veci konali odovzdávajúci súd a od 1. januára 2008 nadobúdajúci súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Navyše, zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd o žalobe sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 8 Cb 277/2008-443 z 23. novembra 2011. Tento rozsudok napadol 23. apríla 2012 odporca v časti, v ktorej mu bola uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľovi 19 675,68 € s príslušenstvom, a v časti výroku o náhrade trov konania odvolaním. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (27. decembra 2012) už teda okresný súd vo veci meritórne rozhodol a spis bol už mimo

jeho dispozície, pretože ho 29. mája 2012 predložil Krajskému súdu v Trenčíne na rozhodnutie o odvolaní odporcu. V čase rozhodovania ústavného súdu bolo napadnuté konanie už právoplatne skočené (15. mája 2013), keďže Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 16 Cob 60/2012-471 z 19. marca 2013 potvrdil rozsudok okresného súdu v jeho napadnutých výrokoch.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už vo veci meritórne rozhodol, a preto v tomto čase už nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ani jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na jej odmietnutie pre zjavnú neopodstatnenosť.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2013